

Kommittédirektiv

Finansmarknadskommittén

**Dir.
2009:22**

Beslut vid regeringssammanträde den 7 maj 2009

Sammanfattning av uppdraget

Förutsättningarna för en väl fungerande och effektiv finansiell sektor i Sverige behöver förbättras. En kommitté, Finansmarknadskommittén, tillkallas med uppdraget att utgöra ett forum för dialog och samråd kring den finansiella sektorns villkor för att främja stabilitet, förtroende, effektivitet och utvecklingsmöjligheter. Jämte kommittén ska det finnas en referensgrupp. I såväl kommittén som referensgruppen ska ledande företrädare för staten och finanssektorn ingå.

Bakgrund

En stabil och effektiv finansiell sektor är en viktig del i regeringens arbete för att förbättra förutsättningarna för nya jobb och företag, eftersom andra sektorer då får bättre förutsättningar att utvecklas. Finanssektorn bidrar till att höja förädlingsvärdet i andra sektorer och ekonomin totalt genom att effektivt allokera medel till de sektorer som har de bästa tillväxtförutsättningarna och därmed potential att ge bidrag till landets välstånd och välfärd.

I samband med den internationella finanskrisen under hösten 2008 minskade möjligheterna för hushåll och företag att få krediter till rimliga villkor. Regeringen och de ansvariga myndigheterna vidtog flera åtgärder för att upprätthålla den finansiella stabiliteten och därigenom minska återverkningarna på den svenska ekonomin.

Den senaste tidens utveckling visar också att den finansiella sektorns verksamheter kan generera stora risker för samhällsekonomin, vilka kan innebära stora kostnader för såväl samhällsekonomin som staten. Det är ett av de viktigaste skälen för regleringen av den finansiella sektorn. Den finansiella krisen på Island visar också att en alltför stor omfattning av banksektorn i jämförelse med en nations ekonomiska bas kan skapa stora problem. Samma fenomen har vi kunnat följa på Irland bl.a. i spåren av fastighetskrisen där. Den finansiella krisens förlopp visar också att det är viktigt för svenska exportföretag att det finns svenska banker med en tillräcklig kapacitet att försörja den svenska ekonomin med krediter. Detta skulle kunna möjliggöras bl.a. genom att bättre förutse och motverka procykliska risker t.ex. genom att finansiella företag under goda tider bygger upp buffertar för att användas i dåliga tider eller i händelse av oväntad kris. Det finns annars en risk att bankernas utlåning till hushåll och företag kan förstärka konjunktursvängningar i den reala ekonomin.

Grunden för all ekonomisk aktivitet är att det finns förtroende mellan olika aktörer. För att bygga förtroende för en marknad måste alla aktörers agerande präglas av god etik. I det sammanhanget är det särskilt viktigt att den finansiella sektorns ersättningssystem främjar en långsiktig balanserad utveckling av de finansiella företagen och inte bidrar till ett alltför stort risktagande. Därtill måste det finnas ett väl fungerande regelverk samt en effektiv tillsyn med tydliga, transparenta och verkningsfulla ingripandemöjligheter.

Representanter från regeringen och svensk finansmarknad har tidigare gemensamt uttalat ett behov av att utveckla former för ett effektivare samarbete. Det gemensamma uttalandet föregicks av samtal mellan parterna med målsättningen att skapa bättre förutsättningar för den svenska finansiella sektorn att verka och utvecklas. Samtalen fördes utifrån en studie från konsultföretaget McKinsey – *Den svenska finansiella sektorns utveckling och utmaningar* – som konstaterade att den svenska finanssektorn har stor och växande betydelse för den svenska ekonomin, inte minst i sin funktion som infrastruktur för övriga sektorer.

Den centrala slutsatsen från såväl samtalen som studien var att dialogen mellan politik och näringsliv är avgörande för att skapa en framgångsrik svensk finansiell sektor. Företrädarna för regeringen och finanssektorn beslöt därför att arbeta för att skapa former för att möjliggöra ett samarbete som ska verka för bättre förutsättningar för den svenska finansiella sektorn.

Regeringen har därefter bekräftat behovet av att initiera ett sådant samarbete genom uttalanden i 2009 års budgetproposition och i propositionen Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet (prop. 2008/09:61).

Uppdraget

En kommitté (Finansmarknadskommittén) tillkallas för att främja en återkommande dialog mellan staten och finansbranschen. Kommittén ska fortlöpande bevaka den internationella utvecklingen och diskutera hur förutsättningarna för den finansiella sektorn i Sverige kan förändras så att stabiliteten och effektiviteten kan förbättras. Syftet ska vara att bidra till en ur samhällets perspektiv välfungerande och effektiv finansiell sektor som inte leder till ett samhällsekonomiskt alltför stort risktagande.

Kommittén ska sätta upp konkreta och operativa mål, initiera och driva aktiviteter för att utveckla finanssektorn. Frågorna ska behandlas i dialog mellan de olika aktörerna och kan t.ex. avse omvärldsbevakning, finansiell tillsyn och reglering, kompetensförsörjning, eller strategiska EU-frågor på finansmarknadsområdet. Inom harmoniseringsarbetet inom EU avseende en fungerande och effektiv inre marknad är flera av dessa frågor viktiga, inte minst den inre marknadens utveckling inom området finansiella tjänster. En handlingsplan för kommitténs arbetet ska upprättas.

Jämte Finansmarknadskommittén ska det bildas en referensgrupp. I referensgruppen kan kommittén aktualisera olika frågeställningar och förslag för att inhämta synpunkter från ett stort antal aktörer inom finansmarknaden. Referensgruppen ska utgöra ett forum för dialog och

erfarenhetsutbyte som genom sin samlade kompetens på ett värdefullt sätt kan bidra till kommittén i dess arbete.

Finansmarknadskommittén kan i samråd med referensgruppen ta initiativ i bl.a. följande frågor:

- Verka för samhällsekonomiskt effektivare förutsättningar för svensk finansiell sektor på både lång och kort sikt,
- verka för en diskussion om värdegrund, etik och förhållningssätt inom finanssektorn för att stärka dess funktion och förtroende,
- initiera en diskussion om hur den finansiella sektorns risker för samhällsekonomin kan begränsas, bl.a. att ersättningssystemen inte ska uppmuntra till ett samhällsekonomiskt alltför stort risktagande,
- verka för folkbildning i privatekonomiska frågor och ökad konsumentkunskap för att bl.a. öka förståelsen för finanssektorn och stärka konsumenter i vardagsekonomiska frågor,
- verka för att förbättra tillgången till kvalificerad arbetskraft, kompetensförsörjning samt utbildning och forskning inom det finansiella området, samt
- medverka som kontaktpunkt för den svenska finansiella sektorn i samband med olika internationella kontakter.

Kommittén ska också kunna anlita forskare och uppdragstagare för att genomföra kartläggningar, utvärderingar, studier och analyser. Ställningstaganden, utvärderingar och bedömningar kan publiceras.

Kommittén kan överväga de förslag som Finansmarknadsrådet (Fi 2006:06) fört fram i sina rapporter.

Kommittén ska senast den 22 februari varje år lämna en redogörelse till regeringen för sin verksamhet under det senaste kalenderåret. Arbetet i kommittén ska bedrivas under 2009–2012.

Kommitténs sammansättning m.m.

Kommittén ska ha företrädare från ett urval av instanser som har uppgifter inom det finansiella området. Det bör bl.a. finnas företrädare för staten och företrädare för de olika branscherna inom finansmarknadsområdet. I referensgruppen ska det ingå ledande företrädare från dessa instanser. Referensgruppen bör sammanträda regelbundet.

Till kommittén knyts ett sekretariat som arbetar under ledning av kommittén. Arbetet inom sekretariatet leds av en huvudsekreterare.

(Finansdepartementet)